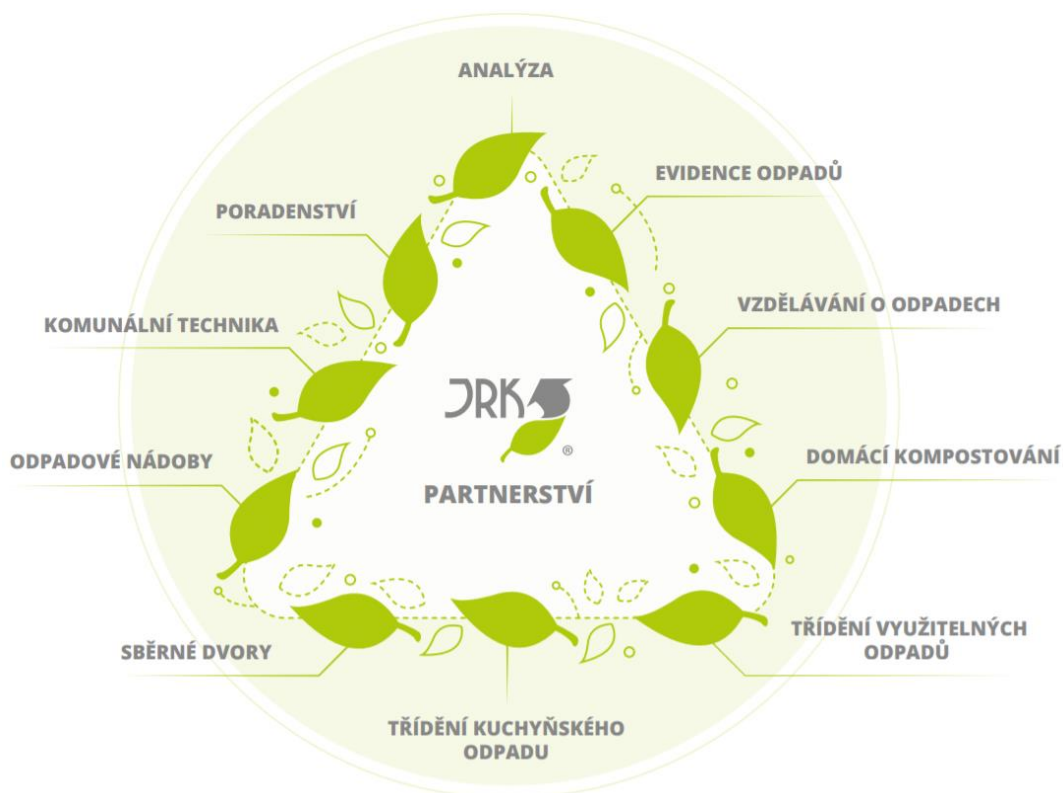

JRK PARTNERSTVÍ

Vstupní analýza odpadového hospodářství pro město PŘÍBOR

Vysvětlivky:

OH – odpadové hospodářství, **SKO** – směsný komunální odpad, **VO** – velkoobjemový odpad, **Tříděné – využitelné složky komunálních odpadů** – plast, papír, sklo, kompozitní obaly, kovy,
BRKO – biologicky rozložitelný komunální odpad, **ZVO** – zbytkový využitelný odpad,
NO – nebezpečný odpad, **SD** – sběrný dvůr

KDO JE JRK ČESKÁ REPUBLIKA?

Již více jak 12 let je našim posláním budování partnerství s městy a obcemi po celé České republice s cílem snížit množství směsného komunálního odpadu a motivovat obyvatele k třídění odpadu a předcházení jeho vzniku.

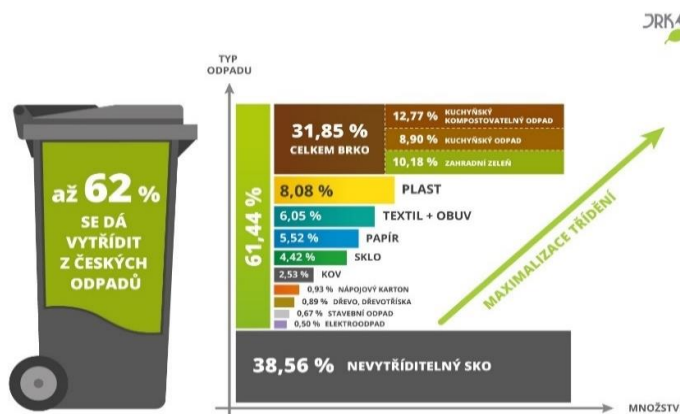
Jsme dlouhodobým partnerem a profesionálním dodavatelem inovativních produktů a technologií, evidenčního systému, který si sami vyvíjíme na lokální podmínky, a informačních kampaní pro stovky samospráv. Díky cirkulární ekonomice vidíme ještě širší smysl našeho poslání. Umíme motivovat občany, aby k odpadům přistupovali zodpovědně, pomáháme s lepší informovaností domácností ohledně možností třídění a využívání odpadů, přičemž **klademe důraz na předcházení vzniku odpadu**. V rámci našeho partnerství s obcemi a městy **zvyšujeme množství vytríděného odpadu a snižujeme množství SKO**. Těší nás, že náš přístup oceňují jak zastupitelé, tak i občané. A co je také podstatné, tím, že zavádíme cirkulární ekonomiku do komunální oblasti, **šetříme městům a obcím peníze**. Díky našim zkušenostem a inovativnímu vývoji můžeme v rámci cirkulární ekonomiky, jako jedni z mála, nabízet komplexní řešení. Kromě toho, že zastřešujeme hospodaření s odpady v obcích, **dodáváme produkty z recyklovaných materiálů**. Ty pak využívají města a obce – jde například o kompostéry či nádoby na odpad. Když vidíme, že se nám podařilo podpořit cirkulární ekonomiku **u stovek obcí a měst a motivovat tak miliony lidí k lepšímu třídění**, naplňuje nás to nadšením.

Vážíme si, že jsme strategickým partnerem pro komunální sféru v oblasti odpadového hospodářství, jejíž hlavní pilíře jsou postaveny na základech cirkulární ekonomiky.

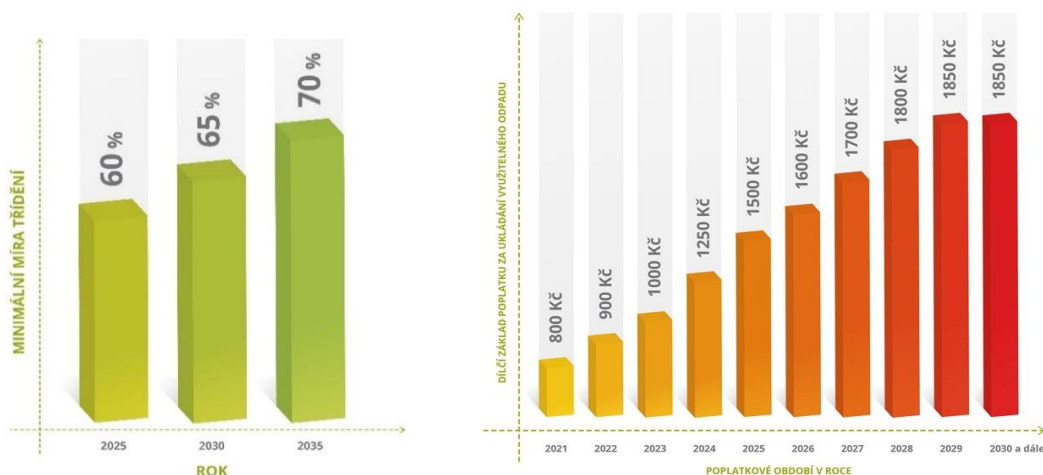
PROČ OPTIMALIZOVAT ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ?

Systém odpadového hospodářství, který je ve většině samospráv v současnosti nastavený, není optimální. Bohužel většina odpadů, které lze dále zpracovávat a využít jako druhotnou surovinu, končí zbytečně v černých nádobách na směsný komunální odpad. Je to především tím, že systém sběru odpadu není pro občany dostatečně pohodlný a spravedlivý a ti pak nemají motivaci své odpady řádně třídit. To se však dá změnit správnou motivací, informováním občanů a implementací různých řešení, jako je například pohodlný sběr odpadu či jeho evidence, která odkryje potenciál ke zlepšení.

Zdroj: Fyzické analýzy odpadu ve spolupráci s INCIEN 2020

Často jsou také samosprávy odkázány pouze na výkazy svozových společností, které pro ně odpad svážejí. Díky tomuto netransparentnímu nastavení pak nemají reálný a podrobný přehled o svých odpadech. Nemohou vidět potenciál ke zlepšení a jak by se dalo odpadové hospodářství optimalizovat. V realitě se tato problematika odráží například v přeplněných kontejnerových stáních, vysokých poplatcích za svoz odpadu či nepřehlednost v datech. Co je však alarmující, je fakt, že současné systémy zpravidla dosahují maximální **míry třídění okolo 20-40 % a průměrná produkce SKO na 1 obyvatele je v České republice 204,6 kg**. K tomuto průměru je dále třeba připočítat i velkoobjemový odpad uložený na skládku, jehož průměr je 46,9 kg/obyvatel/rok. Tyto výsledky ale nebudou do budoucna stačit ke splnění legislativních, respektive recyklačních cílů.

Nový zákon o odpadech, který je platný od 1.1. 2021, cílí na **dosahování limitů maximální produkce SKO + VO na 1 obyvatele** a minimální **míru třídění 60 %**. Pokud těchto cílů obec nedosáhne budou se navyšovat náklady na OH a dokonce může dostat i pokutu. Z našich zkušeností z praxe víme, že dosáhnout takových výsledků nelze ze dne na den. Proto již nyní pomáháme samosprávám připravit se na tato zprůsnění, aby na tom posléze obce nedoplácely. Zavádíme v obcích optimální změny, které vedou ke snižování SKO a dosažení požadované míře třídění.

PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

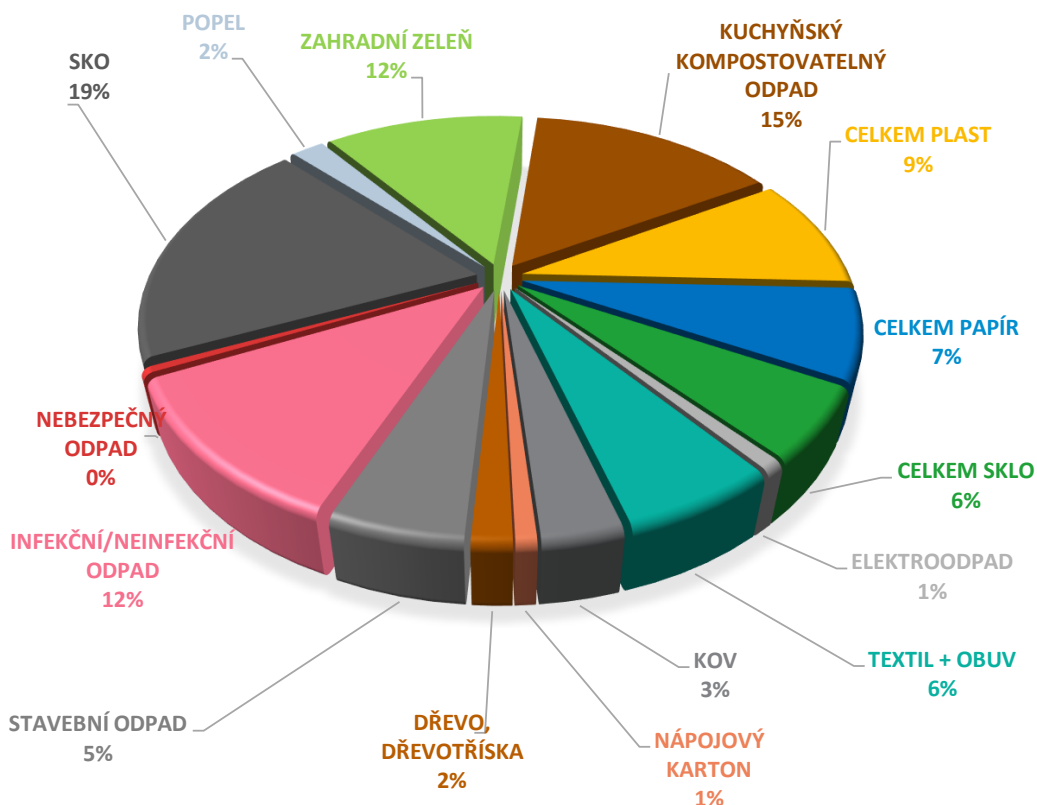
Abychom porozuměli a správně nastavili celý systém OH ve vaší samosprávě, je důležité zjistit počáteční stav. Na základě výkazů a dat, které jste nám poskytli, jsme provedli analýzu vašeho současného stavu, kterou porovnáváme s **taktikami - "do limitu" a "snižování SKO"**. (vysvětleno níže)
Nyní se podívejme na stručný přehled současného stavu.

Přehled hospodaření s odpady za rok 2023			
			
Příjmy celkem	Náklady celkem	Rozdíl	
7 346 047,50 Kč	9 190 077,00 Kč	-1 844 029,50 Kč	
Přehled odměn od EKO-KOM			
Celkem za rok 2023		2 225 848,50 Kč	
Současná míra třídění			
	Rok 2023		62 %
			
Současná produkce SKO+VO			
			
Komodita	% zastoupení	Množství v tunách	Množství/občan/rok
SKO	28,33 %	1068,50	127,75
VO	8,61 %	324,56	38,80
Celkem	36,94 %	1393,06	166,55

Současná produkce využitelných složek			
			
Komodita	% zastoupení	Množství v tunách	Množství v kg/občan
PAPÍR	5,24 %	197,61	23,63
PLAST	5,29 %	199,43	23,84
SKLO	4,07 %	153,49	18,35
BRKO	44,81 %	1690,04	202,06
NÁPOJOVÝ KARTON	0,00 %	0,00	0,00
KOVY	0,21 %	8,05	0,96
OSTATNÍ VYUŽITELNÝ	2,67 %	100,74	12,04

Potenciál v třídění využitelných složek			
			
Komodita v SKO	% zastoupení	Množství v tunách	Množství v kg/občan
PAPÍR	6,38 %	68,13	8,15
PLAST	8,03 %	85,84	10,26
SKLO	5,01 %	53,54	6,40
BRKO	35,69 %	381,38	45,60
NÁPOJOVÝ KARTON	0,72 %	7,74	0,93
KOVY	2,78 %	29,72	3,55
OSTATNÍ VYUŽITELNÝ	7,45 %	79,58	9,51

GRAFICKÉ ZNÁZORNĚNÍ PRŮMĚRU FYZICKÝCH ANALÝZ ODPADU

ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU A PREDIKCE PŘÍŠTÍCH 5 LET

Tato analýza pro následujících 5 let porovnává současný stav s různými variantami jeho optimalizace a ukazuje potenciální možné úspory. Jednotlivé varianty jsou rozděleny do různých „taktik“.

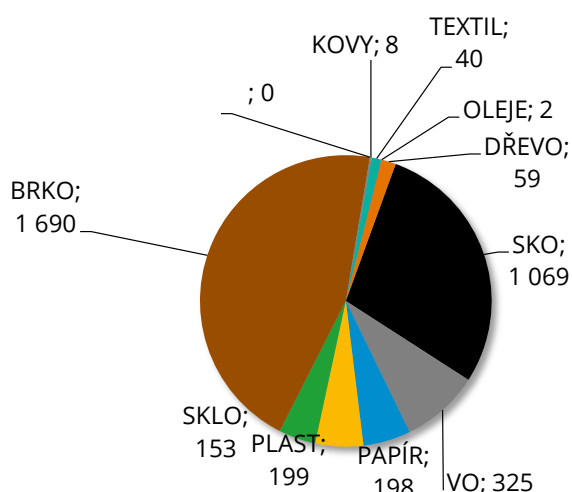
MOŽNOSTI TAKTIK

Existují tři cesty, kterými se může samospráva vydat. Značíme je slovem "taktika".

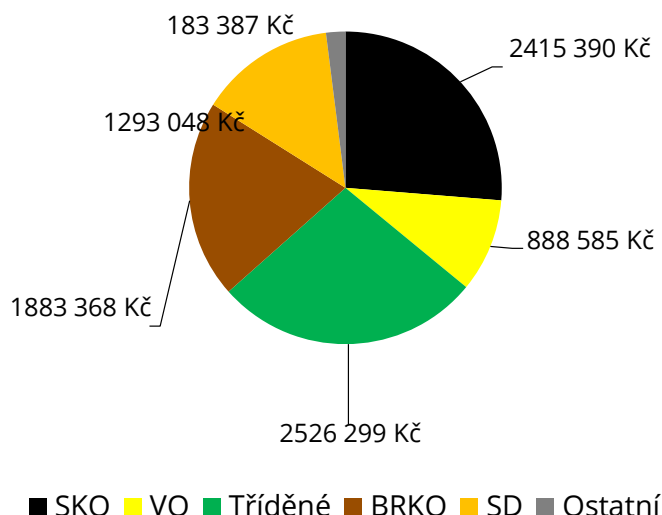
Při **taktice „nic nedělám“** samospráva neplánuje zavádět zásadnější změny a nechává tak běžet své odpadové hospodářství na tzv. volnoběh.

Taktiku „do limitu“ vnímáme jako ideální stav, což znamená, že samospráva zavádí zásadní změny odpadového hospodářství s cílem dosahovat snižování SKO na požadované limity, které jsou definovány legislativou.

Taktika „snižování SKO“ je pro samosprávu, které zákonné limity považují za příliš ambiciózní a chtějí zvolit střední cestu, při které samospráva zavádí určité změny, které vedou ke snižování směsného komunálního odpadu, nicméně nejsou natolik zásadní, aby splnily požadované limity produkce SKO a VO.

Rozložení hmotnosti podle jednotlivých typů odpadu. Z grafu je evidentní, že SKO zaujímá největší část. Ideálním cílem je proto zaměřit se na snižování jeho množství.

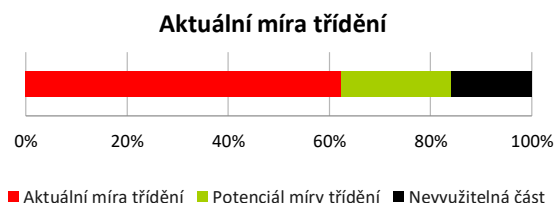
Rozložení nákladů podle jednotlivých kategorií odpadu. Z grafu je evidentní, že SKO zaujímá dominantní část nákladů. V případě nezaujetí vhodné taktiky náklady mohou nadále růst.

MÍRA TŘÍDĚNÍ

Současnou míru třídění má město PŘÍBOR na úrovni 62%

Jak nám ukazuje graf vpravo, potenciální růst je až do výše 84 %, tento potenciál lze naplnit v rámci snižování SKO.

Průměrná česká samospráva aktuálně dosahuje míry třídění 20-40 %.

NÁKLADY

Dle našich dostupných informací, má město PŘÍBOR aktuálně celkové roční náklady 9 190 077 Kč, z toho 2 415 390 Kč jsou náklady za svoz, manipulaci a likvidaci SKO. Za tříděné využitelné složky platí 2 526 299 Kč a BRKO je ročně stojí 1 883 368 Kč. Za provoz a likvidaci odpadu ze sběrných dvorů platí 1 293 048 Kč. Zbytek nákladů pokrývá manipulaci a likvidaci ostatních odpadů (NO, uliční smetky atd.)

Nyní se podívejme na **průměrné náklady** jednotlivých druhů odpadu za 1 tunu:

SKO stojí 2 261 Kč,

VO stojí 2 738 Kč,

Dohromady tedy SKO+VO stojí průměrně 2 372 Kč,

Tříděné stojí 423 Kč,

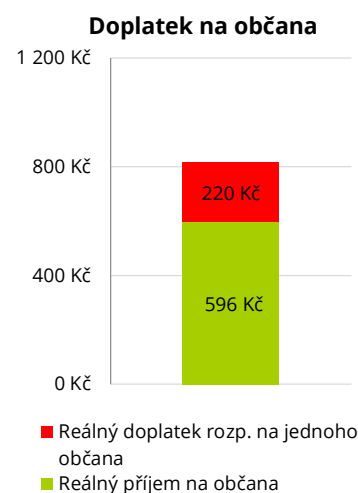
BRKO stojí 1 114 Kč.

Průměrný celkový náklad na jednoho občana za OH aktuálně činí 1 099 Kč, z toho 289 Kč je průměrný náklad na SKO

Průměrný celkový příjem na jednoho občana za OH aktuálně činí 878 Kč

Při současném poplatku 612 Kč, činí reálný doplatek za OH

přepočítaný na 1 občana 220 Kč, jak je patrné na uvedeném grafu vpravo.

ZÁKON O ODPADECH A JEHO DOPADY

Současný zákon pro následující roky určuje limity produkce SKO+VO viz. tabulka níže.

ROK	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Limity produkce odpadů kg/ob	-	200,0	190,0	180,0	170,0	160,0	150,0	140,0

Dle analýzy jsme zjistili, že současná produkce činí 166,6 kg a je tedy nad limit pro následující roky, viz. tabulka níže.

ROK	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Současná produkce	-	-	166,6	166,6	166,6	166,6	166,6	166,6
Produkce nad limit (občan / kg)	-	-	-23,4	-13,4	-3,4	6,6	16,6	26,6
Produkce nad limit (obec / t)	-	-	-196,1	-112,5	-28,8	54,8	138,5	222,1

Pokud zůstane současný stav neměnný, město PŘÍBOR v následujících 5 letech zaplatí o 681 336 Kč více na skládkovném, a celkem na nákladech za svoz SKO+VO o 1 458 819 Kč více než v současnosti.

Rozdíl na skládkovném 5 let:

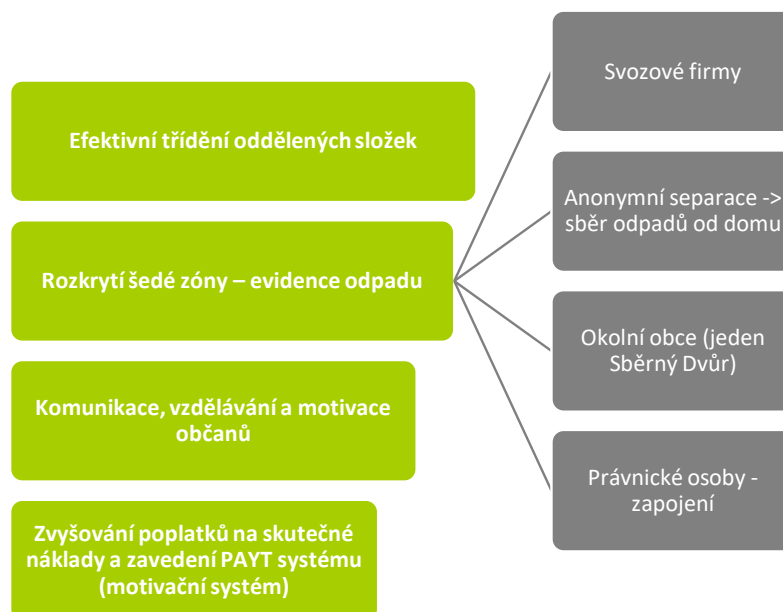
681 336 Kč

Rozdíl na SKO + VO 5 let:

1 458 819 Kč

DOPORUČENÍ A ZÁVĚR

Všechny výše uvedené informace a grafy jasně poukazují na potřebu zavedení změn odpadového hospodářství. Doporučujeme vybrat si dlouhodobého partnera, který Vám pomůže se intenzivně věnovat následujícím oblastem, jež jsou faktory úspěchu.

KONTAKT

Mgr. Nela Vachtarčíková
regionální manažerka

+420 720 340 006
nela.vachtarcikova@meneodpadu.cz

JRK Česká republika s.r.o.
Brandlova 9 | 702 00 Ostrava

www.meneodpadu.cz

PRO MĚNĚ ODPADU